

Forslag til folketingsbeslutning om at friholde personer på barselorlov fra kontanthjælpsloftet. (Beslutningsforslag nr. B 97).

Ønsker nogen at optage dette beslutningsforslag? (*Ophold*). Da det ikke er tilfældet, er beslutningsforslaget bortfaldet.

Den første sag på dagsordenen var:

**1) Første behandling af lovforslag nr. L 188:
Forslag til lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser.**

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 14/3 2007).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kl. 10.05

Hanne Severinsen (V):

Lovforslaget om professionshøjskoler har været længe undervejs, og vi har stadig en diskussion til gode om modeller for vækstlaget for de tekniske og merkantile uddannelser.

Men lovforslaget her i dag markerer, at en meget lang diskussion om strukturen for de professionsrettede videregående uddannelser, som startede allerede i 1997, er endt med den model for syv professionshøjskoler, som vi i dag har til førstebehandling.

Man har måske set smukkere processer end denne her, men resultatet kan vi godt tillade os at kalde historisk. Der har heldigvis hele tiden været bred enighed om målet: At flere skal have en videregående uddannelse, og en stor del af væksten vil komme på MVU-området.

Det er regeringens målsætning, at mindst halvdelen af en ungdomsårgang i 2015 skal have en videregående uddannelse, og at det bør ske bl.a. ved at udbyde flere praksisorienterede uddannelser, der bliver skræddersyet til fremtidens arbejdsmarked. Det betyder både, at de traditionelle uddannelser som lærer og sygeplejerske har brug for at kunne tiltrække flere studerende, og også, at vi vil få brug for nye uddannelser, f.eks. på it-området.

De otte arbejdsgrupper, som før jul kom med deres bud på nye uddannelser, beskriver nye, spændende arbejdsmarkeder, som har brug for nye uddannelser. De bør udbydes bredt geografisk i takt med, at regionernes behov for et mere vidensbaseret arbejdsmarked skal sikre ny vækst og beskæftigelse overalt i landet.

Vi har nu en aftale om hovedstrukturen, der i det store og hele følger regionsstrukturen. Vi mangler så at få fulgt op på den høring, som Uddannelsesudvalget gennemførte 13. marts om de tekniske og merkantile uddannelser. Det er her, det største behov for udvikling af nye uddannelser ligger, og det er her, vi må sikre, at kreativiteten ikke bliver kvalt i en for ufleksibel struktur.

Opgaven bliver at få gang i nye vækstlag for nye MVU-uddannelser. Det vil samtidig styrke tilgangen til KVVU-uddannelserne, hvis der kommer nye overbygningsmuligheder. På ingeniørområdet vil vi få brug for at øge søgningen til den eksisterende diplomuddannelse, hvor der også er et stort udviklingspotentiale.

Vi er enige om, at der både i den offentlige og i den private sektor bliver stor efterspørgsel på praksisnære uddannelser, den kategori af uddannelser, vi nu beskriver som professionsbachelor, uddannelser, som på sigt bliver til én professionsbachelorsektor, hvor skellet mellem offentlig- og privatrettede bliver mere fleksibel. Professionshøjskolerne må så udvikle sig i takt med arbejdsmarkedets behov for såvel gode grunduddannelser som gode efter- og videreuddannelser.

Udfordringen har været at finde en måde, hvorpå vi kan bevare og styrke udbuddet geografisk og kvalitetsmæssigt og samtidig sikre faglig dybde og samarbejde med universiteterne om den nyeste forskning og dens anvendelse i praksissektoren. Udfordringen bliver så, at der både skal blive plads til de horisontale synergi-effekter og vertikal sammenhæng mellem KVVU, MVU og LVU, så vi skaber uddannelser, der både har fleksibilitet og dybde og således undgår uddannelsesmæssige blindgyder og paralleluddannelser. Det er også vigtigt, at den faglige kvalitet bliver udgangspunktet for samarbejdet mellem uddannelserne. Kvaliteten skal så sikres via akkrediteringssystemet.

Løsningen på de mange udfordringer er blevet, at hver region som hovedregel får en professionshøjskole, der skal varetage den overordnede styring af udbud af uddannelser i tæt samspil med regionale virksomheder og andre interessenter såvel som med nye vækstfora. Undtagel-

sen bliver Region Syddanmark, der på sigt får to, og hovedstaden, der deles i to, men således at de enkeltstående kan vælge, hvilken professionshøjskole de kan gå ind i, således at de, hvis de vil, kan fortsætte med at være samlet i en af konstruktionerne.

Professionshøjskolerne får en enstrengt ledelsesstruktur med en bestyrelse, som har det overordnede strategiske ansvar for de fremtidige udviklingskontrakter, og som nedsætter uddannelsesudvalg, der skal sikre den faglige udvikling.

Vi lægger vægt på, at de enkelte uddannelsessteder skal have mulighed for at udvikle deres eget studiemiljø, og at vi især skal have nogle mekanismer, der sikrer den geografiske spredning, således at stærkere miljøer kan understøtte svagere. Forhåbentlig vil mange regioner gribe mulighederne for at hjælpe nye vidensbaserede arbejdsmarkeder i gang, så vi på sigt kan understøtte en mere ligelig geografisk udvikling.

Kl. 10.10

Der forestår nu et udvalgsarbejde, og Venstre vil arbejde konstruktivt for at sikre, at L 188 bliver bearbejdet, så loven vil kunne vedtages før grundlovsdag.

Formanden:

Vi siger tak til fru Hanne Severinsen. Så er det fru Christine Antorini. Undskyld, jeg har overset en markering. Fru Margrethe Vestager har en kort bemærkning til ordføreren.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nej, jeg tror desværre ikke, det var formanden, der overså mig. Jeg tror, jeg var lidt sen til at markere.

Tak for ordførerens tale. Jeg er enig i mange dimensioner. Jeg kunne godt tænke mig, hvis ordføreren ville uddybe perspektivet for de mellem lange og videregående uddannelser, vi kender i dag, altså for nogle af dem, som vil være kerneuddannelser på professionshøjskolerne nu, de meget store uddannelser, som jo desværre ser ud til at blive mindre og mindre på grund af svigtende søgning, perspektivet for læreruddannelsen, pædagoguddannelsen, sygeplejersker, fysioterapeuter, de her for Det Radikale Venstre at se meget centrale uddannelser i relation til velfærdssamfundets fortsatte kvalitet, hvis ordføreren vil uddybe perspektivet for dem i professionshøjskolerne.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Jeg er meget enig i, at det må vi ikke glemme, for selv om vi taler om, at der også skal udvikles nyuddannelser, og der skal være efter- og videreuddannelse, så er de traditionelle uddannelser meget vigtige, også fordi vi i dag ved, at der vil blive brug for mange, at der forestår et generatonskifte, og i dag er tiltrækningen ikke stor nok. Men jeg tror, at det, at man skaber nogle større miljøer og måske også nogle mere kvalificerede miljøer, der kan samarbejde i regionen, kan være med til at styrke uddannelserne. Det er i hvert fald mit håb.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Ordføreren gjorde under ordførertalen en del ud af at tale om de nye uddannelser og også uddannelser, som retter sig mod det, vi i dag kalder for det private arbejdsmarked. I forbindelse med det videre forløb vil jeg høre, om ordføreren er enig i den radikale opfattelse af, at vi får en meget større fleksibilitet mellem det, vi i dag kender som et offentligt arbejdsmarked, og et privat arbejdsmarked, og at det måske giver en kunstig modsætning at sige, at de her uddannelser kun retter sig mod det offentlige, og at de nye kun retter sig mod det private, men at vi i virkeligheden i fremtiden vil se en meget større fleksibilitet mellem forskellige ansættelsesformer, at lærere, sygeplejersker, fysioterapeuter også vil se sig selv på et privat arbejdsmarked og modsat, at teknikere og måske folk med en merkantil professionsbachelorgrad også vil se et arbejdsmarked for dem i det, vi i dag kender som den offentlige sektor.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Jeg vil tillade mig at citere mig selv. Jeg sagde uddannelser som på sigt bliver til en professionsbachelorsektor, hvor skellet mellem offentlig- og privatrettede bliver mere fleksibel. Det mener jeg sådan set er rigtigt. Men jeg mener, det også er vigtigt, at vi finder en måde, hvorpå de privatrettede uddannelser, som mangler en stærk MVU-sektor, får den mulighed for at udvikle sig på en selvgroet måde. Det er det, der bliver kunsten, og som vi skal finde ud af som opfølgning på den høring, vi havde den 13. marts.

Formanden:

Endnu en gang tak til fru Hanne Severinsen. Så er det fru Christine Antorini som ordfører.

Christine Antorini (S):

Vi synes hos Socialdemokraterne, at det er blevet en god aftale, et godt lovforslag, der ligger om professionshøjskoler. Men lige så god vi synes aftalen er, lige så kaotisk et forløb synes vi også, der har været op til vedtagelsen af professionshøjskolerne. Det er egentlig rigtig ærgerligt, for det er fantastisk vigtigt set med vores øjne, at vi virkelig får lavet kvalitet på så højt et niveau som muligt i de praksisnære professionsuddannelser.

Jeg er nødt til kort at ridse forløbet op, for vi er jo ikke færdige. Det er første halvleg, som det også blev sagt af den foregående ordfører, med hensyn til at løfte de professionsnære uddannelser. Vi forsøgte jo i et fællesskab mellem Socialdemokraterne og De Radikale helt tilbage her i foråret 2007 bare at få nogle informationer om, hvilke visioner regeringen egentlig havde på området. Vi havde en forespørgselsdebat, vi har haft ministeren i åbent samråd, og man må sige, at informationerne var sparsomme. Så har jeg ikke sagt for meget.

Det er egentlig rigtig ærgerligt, for vi har altså en sektor, hvor der er mange tusind unge mennesker, der får sig en uddannelse, der er rigtig mange undervisere, og det har været helt umuligt at pejle sig ind på, hvad regeringen ville, ligesom signalerne har været forskellige undervejs.

Det betød også, at der har været meget slid-somme, trælse forhandlinger gennem efteråret, som har betydet, at det også først er nu her i marts, at vi er klar med et lovforslag. Jeg må sige, at jeg er fuld af beundring for den institutionsverden, som med tålmodighed har ventet på, at der kom nogle klare meldinger om, hvor denne sektor skulle hen.

Kl. 10.15

Det synes jeg så også der er kommet med loven. Loven er god, og lige om lidt vil jeg fremhæve nogle af de elementer, som er vigtige at holde fast i, også med hensyn til anden runde, når vi skal kigge på nogle af de korte videregående uddannelser, og hvordan de indgår i hele det samlede professionsbillede.

Men jeg vil stadig væk godt for det første sige tak til en meget konstruktiv institutionsverden, som har spillet med for at få løftet kvaliteten af uddannelserne. Jeg vil også godt sige tak til Det

Radikale Venstre for et meget konstruktivt samarbejde, som bl.a. også betød, at økonomien til uddannelserne blev løftet, hvad der heller ikke lå i kortene fra regeringens side. Det skete faktisk i forbindelse med globaliseringsaftalen, at der endte med at blive øremærket, hvad der svarer til knap 200 mio. kr. ekstra til professionshøjskolesektoren, sådan at der kommer en egentlig udviklingsbevilling, sådan at der er ressourcer til fusionsomkostninger. Det er nogle af de ting, kan man sige, der ikke skete med første del af reformen af de mellemlange og videregående uddannelser, som har betydet, at nogle af de spændende udviklingsopgaver desværre har været finansieret af grunduddannelserne.

Vi vil godt understrege her, at denne reform ser vi ikke kun have som formål at skulle udvikle nye uddannelser. Det skal den også, men den skal i lige så høj grad løfte kvaliteten af de eksisterende, fantastisk vigtige professionsrettede uddannelser som lærer, pædagog, sygeplejerske og socialrådgiver, alt det, der er kernen i, at vi får en velfungerende offentlig sektor. Vi vil holde os for øje, at det, der sker i det videre forløb, er både at løfte de eksisterende og selvfølgelig også at udvikle nye uddannelser, herunder også inden for det tekniske og merkantile område.

Noget af det, som vi synes er værd at fremhæve i det lovforslag, vi skal beskæftige os med nu, er for det første, at man holder fast i det praksisnære, men i et tæt strategisk samarbejde med universiteter og relevante forskningsinstitutioner, herunder også at styrke de videncenterfunktioner, der er i dag på centre for videregående uddannelser.

Vi vil også godt understrege, at det, der er intentionen, er, at vi skal have en regional uddannelsesdækning og nogle af de ting, som er understreget i lovforslaget, er, at der skal fastholdes attraktive uddannelsesmiljøer overalt i landet og med pligt til at sikre uddannelsesforsyningen i alle egne.

Jeg vil også godt understrege, at et af formålene er at opfylde de studerendes behov for, at der kommer et varieret udbud af uddannelses- og studiemiljøer med forskellige identiteter og profiler. For os er det ikke en vision, at det skal være fuldstændig ens. Vi skal have nogle grunduddannelser, som har deres klare profil, men med den mulighed der skal være, for at man kan tone det lokalt.

Vi er også positive over for, at der åbnes for en diskussion om, at der relevante steder kan udvikles nogle egentlige professionsmasterud-

dannelser, som placeres i de nye professionshøjskoler. Vi synes også, at det er vigtigt, at det med lovforslaget er understreget, at der vil komme lokale studieråd, som får ansvaret for at udarbejde forslag til studieordninger og ændringer heri, som med den rådgivning kan vejlede de nye bestyrelser, der skal etableres.

Det sidste, jeg vil sige, er, at der jo nu kommer en proces, som er meget tidspresset, for at få etableret de i første omgang otte professionshøjskoler. Det er utrolig vigtigt, at de penge, der er afsat, kommer ud i sektoren, for at man har det økonomiske grundlag, der skal til for at kunne løfte kvaliteten, og det er også vigtigt, at der bliver nedsat midlertidige bestyrelser, som skal varetage denne her meget vigtige opgave med at få fusionerne gennemført på den bedst mulige måde, og at de bliver nedsat med så stor klogskab, som det overhovedet kan lade sig gøre.

Det er også lidt en opfordring til undervisningsministeren, for det er jo sådan, at ministeren har en bemyndigelse til at udpege op til fire såkaldte wildcardbestyrelsesmedlemmer, hvor det dog er sådan i aftalen, at de, som undervisningsministeren måtte udpege, dog skal forelægges til orientering til forligskredsen. Jeg håber virkelig, at ministeren vil gøre sig meget umage med at bruge de wildcards sådan, at det, vi får, er nogle midlertidige bestyrelser, som løfter det, der er hele intentionen, nemlig at få kvalitet i de her uddannelser.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Da jeg hørte fru Christine Antorinis bemærkning om, at der ikke var afsat ressourcer fra regeringens side til området, tænkte jeg: Det kan da ikke være rigtigt. Det kan da ikke være det, der bliver sagt. Situationen er jo den, at der blev indgået en velfærdsaftale sidste sommer. I forlængelse af den havde regeringen afsat midler, som det selvfølgelig er aftalt i velfærdsreformen skulle fordeles i fællesskab, den såkaldte globaliseringspulje, og i den sammenhæng kom regeringen med et udspil.

Jeg erindrere meget tydeligt, at der den forhandlingsaftalen var åbenhed over for, at vi skulle prøve at dække sektorerne ind, men det er jo fuldstændig korrekt, at regeringspartierne også tillagde det stor betydning, at hele det tekniske og merkantile område fik midler, og det genkender jeg rigtig nok. Der var ikke den store bekymring hos Socialdemokraterne.

Jeg vil gerne have en anerkendelse af, at der var ressourcer afsat fra regeringens side, og at de 40 mio. kr., der helt konkret er til udvikling af professionshøjskolerne, ikke engang har noget med globaliseringspuljen at gøre. Det er midler, som Dansk Folkeparti og regeringen har skaffet.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Da vi skulle starte forhandlingerne om udmøntningen af velfærdsreformen med den globaliseringspulje, hvor der var afsat i alt 2 mia. kr. til udmøntning i 2007, som skulle dække henholdsvis 1 mia. kr. til forskning og 1 mia. kr. til uddannelser, var det sådan, at regeringens eget bud på det, der skulle prioriteres til de videregående uddannelser, lød på, og jeg vil gerne sige det meget tydeligt: 50 mio. kr. Det var det, der var afsat.

Kl. 10.20

Så blev der lavet nogle omprioriteringer, der gjorde, at der heldigvis kom flere penge til de videregående uddannelser. Og af de penge, der så blev afsat, er det nu endt med en stigning over de første 3 år, og så skal det ende med, at det samlet set nærmer sig 200 mio. kr.

Vi anser det som helt afgørende, hvis man vil have kvalitet i uddannelser, at man også er nødt til at investere i dem. Med hensyn til den der forestilling om, at man kan udvikle alt muligt nyt inden for den samme sum, kan vi bare se, at det ikke gik særlig godt med de professionsrettede uddannelser, og det er en af grundene til, at vi oplever, at man har lærerfrie timer, og at man har mindre undervisning på nogle af de kerneuddannelser, som vi virkelig vægter højt også i forhold til de fremtidige professionsuddannelser, f.eks. inden for lærer- og pædagogområdet.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Jeg vil ikke desto mindre fastholde, at det er regeringen, som har fremskaffet globaliseringspuljens første års fordelinger, i og med at velfærdsreformens effekter på den positive side finanspolitisk først kommer langt senere. Og derfor mener jeg godt, at Socialdemokraterne kan anerkende, at regeringen har givet et vældigt løft til kompetenceudvikling i det her samfund, og at det, at vi kunne give vores uddannelser et generelt løft, jo var med til, at Socialdemokraterne også gik med i velfærdsreformen. Og den anerkendelse synes jeg faktisk godt man kan give, eftersom vi er i salen i dag på et bredt forlig og i

øvrigt også er det fremefter, da vi skal arbejde videre med det teknisk-merkantile område.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi synes, at det er utrolig vigtigt, at der er en bred aftale om velfærdsreformen, fordi det også betyder, at der skal være en bred aftale om udmøntningen af de midler, der kommer til rådighed igennem velfærdsreformen.

Men jeg synes heller ikke, det skal være nogen hemmelighed, at der er nogle forskellige prioriteringer med hensyn til, hvad man ønsker at de midler skal bruges til. Og der var regeringens oprindelige udspil en meget lille investering i forhold til de videregående uddannelser. Jeg er så glad for, at det lykkedes undervejs i forhandlingerne at lave den massive prioritering i forhold til professionsuddannelserne, herunder også hvordan udviklingen skal ske videre i forhold til det teknisk-merkantile område, for det er jo en del af aftalen.

Så jeg synes, det er godt, at vi landede, hvor vi gjorde, men der har også været forskelle i prioriteringerne, og jeg synes ikke, at det gør noget, når vi har loven til første behandling, at man lige minder om: Hvad var egentlig udgangspunktet, og hvor er det endt? Men vi er meget glade for, hvor det er endt.

Formanden:

Tak til fru Christine Antorini. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører.

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil så starte med at takke regeringen for, at regeringen synes, at det synspunkt, som Dansk Folkeparti havde under forhandlingerne, med, at der skulle tilføres ressourcer til efteruddannelse af seminarielærere på lærerseminarierne og på pædagoguddannelserne, blev imødekommet, hvor der måske var andre partier, der ikke var så indstillet på, at det skulle imødekommes under forhandlingerne. Men det var regeringen i hvert fald indstillet på sammen med Dansk Folkeparti at prioritere, og det er jo, fordi vi sætter lærergerningen højt hos de borgerlige partier og Dansk Folkeparti, og det synes jeg også er rimeligt nok. Og så er der også de mange finanslovforhandlinger, vi har haft, hvor vi selvfølgelig har tilført flere ressourcer til folkeskolen og til uddannelsessektoren generelt. Det synes jeg også er ganske udmærket.

De her professionshøjskoler får altså til opgave at udbyde og udvikle videregående uddannelser samt efter- og videreuddannelse, som skal veksle mellem praktik og teori. Og meningen er, at de på et højt fagligt niveau og et internationalt niveau imødekommer behovet for kvalificeret arbejdskraft i den private sektor samt i den offentlige sektor. De skal fungere som regionale vidensinstitutioner, der har et tæt og stærkt samspil med de forskellige interessenter, virksomheder, aftagere og de regionale vækstfora, og de skal også være i stand til at samarbejde med universiteterne og med de relevante forskningsmiljøer og gøre brug af de forskningsresultater, som er rundtomkring både i indland og i udland.

Vi synes også, det er vigtigt – og det var noget, som vi lagde vægt på fra Dansk Folkepartis side – at man også kigger på at sikre kvaliteten i grunduddannelserne. For selv om vi selvfølgelig skal have fokus på efter- og videreuddannelse, er det selvfølgelig først og fremmest grunduddannelserne, man skal prioritere, i hvert fald efter Dansk Folkepartis overbevisning.

Vi var meget opmærksomme på, at det med de her uddannelsesudvalg, som kommer på uddannelserne, ikke bare bliver sådan, at man kan slå flere uddannelser sammen og de så kan have et fælles uddannelsesudvalg. Det er der bl.a. givet nogle eksempler på i bemærkningerne til lovforslaget, sådan at f.eks. læreruddannelsen og pædagoguddannelsen ikke kan have det samme uddannelsesudvalg, for selv om der umiddelbart er nogle ting, som de to uddannelser har til fælles, så er det selvfølgelig til vidt forskellige uddannelser, der uddanner folk til to vidt forskellige arbejdsopgaver i det danske samfund.

Vi har også lagt vægt på og har syntes, at det var helt afgørende for, at vi kunne gå med i det her, at professionshøjskolerne fik en klar forpligtelse til at sikre, at den regionale og den nationale uddannelsesdækning sikrer, at der også fortsat fremover vil være uddannelsesstilbud i yderområderne i Danmark.

Kl. 10.25

Det synes vi er helt afgørende, for vi skal selvfølgelig kigge på, at det faglige indhold i uddannelserne er på plads, men det er også vigtigt, at folk i yderområderne i det danske samfund har mulighed for at få en uddannelse forholdsvis tæt på, hvor de bor. Vi synes, det er rigtig godt, at det er blevet skrevet både i den politiske aftale og også udmærket i lovforslaget, og også

sådan at et flertal i et regionsråd kan gå ind og henstille til ministeren, hvis en bestyrelse vælger at nedlægge et uddannelsessted, at så kan ministeren i sidste instans gå ind og nedlægge veto. Det er selvfølgelig godt, fordi så er det i sidste instans herinde i Folketinget og hos undervisningsministeren, at ansvaret ligger for at have en uddannelsesdækning i det danske samfund, der er rimelig.

Så får ingeniørhøjskolerne en undtagelsesregel, og det er, fordi der har været nogle ønsker fra ingeniørhøjskolerne om, at de godt vil have noget tid til at kvalitetsudvikle deres uddannelse og søge flere studerende til deres uddannelse, sådan at når de skal fusionere med en af de her professionshøjskoler, vil de have en volumen, de vil have noget vægt bag sig, og det synes vi er rimeligt. Man skal lytte til de ønsker, der er de forskellige steder i uddannelsessektoren.

Vi synes også, det er godt, at erhvervsakademierne og erhvervsskolerne får en proces for sig selv. Nogle kan måske have svært ved at se, hvad en finansøkonom har at gøre med en pædagog eller en socialrådgiver, og det har vi også umiddelbart haft lidt svært ved at se i Dansk Folkeparti. Derfor synes vi, det er udmærket, at de får en proces for sig selv, og så kan man diskutere, om de skal køre videre som selvstændige eller i form af partnerskabsaftaler med de her professionshøjskoler.

Men som udgangspunkt synes vi selvfølgelig, at det er et udmærket lovforslag, specielt at den uddannelsesmæssige og nationale og regionale dækning er kommet med. Det har vi lagt stor vægt på i Dansk Folkeparti, så vi støtter lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg kan forstå, at hr. Martin Henriksen hviler i bevidstheden om at have gjort noget godt for uddannelserne i de seneste år – især økonomisk set, som ordføreren nævnte det i begyndelsen af sin ordførertale.

Betyder det, at det så gør indtryk, når man hører om de konsekvenser, som det faldende ansøgstal har for økonomien i bl.a. læreruddannelsen, når man ser på, hvordan timetallet bliver skåret ned og de konsekvenser, det har i forhold til kvalificerede medarbejdere, som burde være der til at undervise på seminarierne?

For det, som jeg er meget enig med hr. Martin Henriksen i, nemlig at hele vores land skal være

uddannelsesdækket, har jo også en økonomisk konsekvens for, at der faktisk er en økonomi til at udbyde en højt kvalificeret uddannelse, også der, hvor der er færre studerende, end der er på nogle af de centralt beliggende uddannelsessteder.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jamen det gør da bestemt indtryk, når man kan se, at der er en faldende søgning til læreruddannelsen, og der er jo mange forskellige bud på, hvad der gør, at der er sådan en faldende søgning. Jeg har mine egne bud, og jeg er sikker på, at fru Margrethe Vestager også har sine bud på, hvad det er, der gør sig gældende.

Men selvfølgelig skal der da være de fornuftige og de rigtige økonomiske rammer til rådighed, og det var jo bl.a. derfor, at vi fra Dansk Folkepartis side under forhandlingerne syntes, at det var rigtig fornuftigt, hvis man gav nogle midler til efteruddannelse af underviserne på seminarierne, netop fordi der også kommer en ny læreruddannelse, sådan at de er i stand til at tage hånd om den udfordring, som den nye læreruddannelse giver, og også sådan, at vi rent faktisk viser, at vi politisk og økonomisk synes godt om læreruddannelsen.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Også Det Radikale Venstre er meget glad for midlerne til efter- og videreuddannelse. Sådan bør det jo være. Hvis man beder folk om at løse en anden opgave, må man også give dem mulighed for at få kompetencerne til det og bygge videre på det, de kan.

Men uanset hvilke årsager vi respektivt mener, der kan være til en faldende søgning og til færre studerende, giver det jo det helt konkrete problem, at der er et økonomisk problem de steder, hvor man udbyder uddannelser med faldende søgning.

Vil Dansk Folkeparti være med til at se, om man på en eller anden måde skal supplere taxametermodellen, således at man ikke får den konsekvens, at man, samtidig med at man får færre studerende, også får en dårligere økonomi, så det risikerer at gå ud over kvaliteten for uddannelsen til de studerende, som faktisk vælger uddannelsen og gør det, som vi gerne vil have dem til?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Som jeg også mener jeg sagde i min ordførertale og svarede på til det spørgsmål, som fru Margrethe Vestager stillede før, så har vi jo netop lagt vægt på, at der rent faktisk var fokus på økonomien i det her.

Men når vi har et taxametersystem, som vi jo alle sammen dybest set synes er et meget fornuftigt system med færdiggørelsestaxameter, har det jo noget at gøre med, hvor mange man kan få til at begynde på læreruddannelsen, og de to ting, økonomien og hvor mange der søger ind på læreruddannelsen, hænger jo tæt sammen. Derfor er det jo der, udfordringen først og fremmest ligger, nemlig ved at få flere ind på læreruddannelsen, og hvis jeg havde løsningen på, hvordan vi kunne få flere derind, ville jeg levere den her i dag, men den løsning har jeg desværre ikke.

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen. Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Kl. 10.30

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg må starte med at kvittere for, at hr. Martin Henriksen også fik talt lidt om indholdet i, hvorfor det er væsentligt at få lavet det her lovforslag. Sagen er jo den, at vi har en målsætning om, at mindst 50 pct. af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse. Det er klart, at det stiller krav til uddannelsessystemet, det stiller krav hele vejen ned igennem uddannelsessystemet, og det er derfor, vi jo også har lavet betydelige ændringer – også helt ned på folkeskoleniveau. Det her er altså med til at sikre en udvikling af de mere praksisorienterede bachelorgrader. Det giver en bedre sammenlignelighed med verden uden for Danmark. Det giver en tværfaglighed, som både forhåbentlig kan styrke de eksisterende uddannelser og være med til at udvikle nye uddannelser på tværs af gamle og eksisterende faggrænser.

Det er væsentligt fra konservativ side, at der bliver lagt vægt både på de offentligt rettede og de privatrettede uddannelser og for den sags skyld også for grænsefeltet mellem de to, i en erkendelse af, at arbejdsmarkedet i den grad ændrer sig i de år, vi er i, at verden hele tiden kommer til at se ny og anderledes ud, og at det derfor er vigtigt, at vi har et uddannelsessystem,

der er rustet til at sikre, at man kan uddanne netop de mennesker med de kvalifikationer, som der er behov for på et nyt og moderne arbejdsmarked.

Derfor er det vigtigt, at de nye professionshøjskoler kommer til at udgøre stærke faglige miljøer. Det er vigtigt, at de har et bindeled til aftagere og til arbejdsgivere, og det får de via den konstitution, der bliver i bestyrelserne, sådan at man har et indblik i, hvad man mangler i regionen, hvad der skal udvikles, og at man også har en fornemmelse for, hvilke kompetencer arbejdsgiverne, altså aftagerne, har brug for i en moderne verden, sådan så de studerende får de bedst mulige forudsætninger for at være rustet godt til at komme ud på et moderne arbejdsmarked.

Vi skal arbejde videre i processen. Vi skal have set på erhvervsakademiernes, erhvervsskolernes stilling i forhold til professionshøjskolerne, og en af de ting, vi helt afgjort kommer til at skulle fokusere på, er, hvordan man får styrket de tekniske og merkantile uddannelser.

Fra konservativ side er vi godt tilfredse med den model, der ligger her. Vi er godt tilfredse med, at den er endt med at have en rimelig høj grad af tværfaglighed. Vi ser det også som en rigtig god løsning for ingeniørområdet, som står over for særlige udfordringer i disse år, at det får en 7-årig overgangsperiode til at sikre de stærke faglige miljøer, til at sikre forsknings- og udviklingsarbejde, og at det så inden for en 7-årig periode skal udvikle sit samarbejde med professionshøjskolerne til rent faktisk at indgå der.

Det er i dag sådan, at der er en vis forskel på det private og det offentligt rettede uddannelsesområde, og forhåbentlig vil disse nye professionshøjskoler og den styrkede tværfaglighed, som de kommer til at byde på, også komme til at vise nye muligheder for at kombinere de to områder og se nye potentialer i at benytte sig af den faglighed, der typisk har været brugt på det ene område, på det andet.

Så vi håber og tror på, at de her nye professionshøjskoler vil være med til at bidrage konstruktivt til stærke, internationalt orienterede, forskningsorienterede uddannelsesområder, der også er praksisnære og dermed kommer til at byde på en bred vifte af uddannelsesmuligheder for unge mennesker på et arbejdsmarked, som hele tiden er i en rivende udvikling. Vi ser frem til det videre forhandlingsforløb.

Formanden:

Tak til fru Charlotte Dyremose. Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

I Det Radikale Venstre glæder vi os over, at det lykkedes at lave en aftale om professionshøjskolerne og vi derfor endelig har et lovforslag at førstebehandle i dag. Jeg deler et meget langt stykke hen ad vejen fru Christine Antorinis beskrivelse af processen som en meget besværlig og krævende forhandlingsproces, men lad det nu ligge for et øjeblik.

For Det Radikale Venstre er det ikke så meget perspektivet med at få 50 pct. igennem en videregående uddannelse, der har været det drivende. Der er jo stor kapacitet allerede i dag – desværre, kan man sige – både på læreruddannelse, pædagoguddannelse, ingeniøruddannelse og en række andre uddannelser på grund af svigtende søgning. Vi har kapaciteten.

KI. 10.35

Det, der for os har været det drivende, er muligheden for at skabe fagligt stærke uddannelsesmiljøer som baggrund for vores professionsbacheloruddannelser. Sådan som vi ser fremtidens arbejdsmarked og de opgaver, som dimitterende skal løse, er de kendetegnet af en stadig stærkere kompleksitet, kendetegnet af, at man i stadig videre udstrækning skal være i stand til selv at kunne ræsonnere fagligt, reflektere over sin praksis, evaluere hvad der foregår, sætte mål osv. osv.; altså en lang række kompetencer, der ud over den umiddelbare faglighed også trækker på forskellige typer af akademiske, analytiske kompetencer.

Sådan som man ser de uddannelser, som professionshøjskolerne nu vil komme til at lægge hovedvægten på, er det uddannelser, som er helt centrale for vores velfærdssamfunds funktion. Det gælder lærere, pædagoger, fysioterapeuter, socialrådgivere, hermed er blot nogle nævnt, men dermed er de andre ikke glemt. For de uddannelser, man udbyder, er helt afgørende for et velfungerende samfund.

Vi tror, at fremtiden, ud over at den som sagt bliver mere kompleks i opgaveløsningen, også vil byde på en langt større fleksibilitet, med hensyn til hvilke arbejdsmarkeder de forskellige dimitterende gerne vil kunne arbejde på; at skellet mellem offentligt og privatrettet arbejdsmarked vil ændre sig, sådan at man kan se et arbejdsliv, hvor man veksler mellem den ene og den anden type virksomhed.

Dermed jo også sagt, at det for os er meget vigtigt, at professionshøjskolerne har som deres primære opgave at udbyde grunduddannelser og at udvikle grunduddannelser. Det gælder både de eksisterende og eventuelt nye grunduddannelser. Men i forhold til nye grunduddannelser vil jeg sige, at vi nok ser, at hovedbegrebet er, at man udvikler de eksisterende grunduddannelser. Det er klart, at det er et perspektiv at udvikle nye uddannelser. Vi har overhovedet ikke noget imod det, men hvis man skal fokusere på noget, så må det være at sikre, at vores eksisterende grunduddannelser bliver stadig bedre.

Det kan bl.a. gøres i professionshøjskolen ved at styrke forholdet til praksisfeltet. Det er jo det, der er hele pointen med en professionsbachelor, nemlig at man har et tæt forhold til praksisfeltet både i grunduddannelsen, gennem praktikken og efterfølgende. Det kan man også gøre i forbindelse med en styrket efter- og videreuddannelse, og vi håber meget, at det meget store dyk, der har været i de seneste år i forbindelse med strukturreform og udligningsreform, og hvad der ellers har været grundene til det, at det vender tilbage, ophører, og at man kan få forskningstilsknytning, udviklingsbaseret, videncenterfunktion, som vi f.eks. ser det i Center for Undervisningsmidler, til at fungere sådan, at det kommer tilbage som kræfter til et uddannelsesmiljø og som kræfter til gode grunduddannelser.

At de skal dække hele landet med høj kvalitet, er også en central radikal prioritet. Man kan se det både i formålet for professionshøjskoler, i organiseringen og forhåbentlig også i økonomimodellen, sådan som den er beskrevet, men endnu ikke konkretiseret. For det kommer til at være krævende for os at sikre, at der er økonomi til at sikre høj kvalitet, også på de uddannelsessteder, hvor man har relativt få studerende i forhold til nogen af de mere centralt beliggende uddannelsessteder.

Derfor er det jo vigtigt, hvordan interimbestyrelserne bliver sammensat i forhold til deres viden og deres indlevelse i den uddannelsesmæssige opgave, selv om de selvfølgelig også skal have administrativ og økonomisk kompetence, for interimbestyrelser kommer til under et meget stærkt tidspres at fastlægge organiseringen og dermed også, hvilke muligheder der er for faglig demokratisk indflydelse på, hvordan professionshøjskolen kommer til at fungere i dens forgrenede organisation, ligesom man kommer til at bestemme, hvordan den kommer

de bestyrelse skal sammensættes, og dermed jo også, om man kan fastholde et hovedfokus på den opgave, som beskrives meget flot, synes jeg, i formålsparagraffen, som vi har lavet i forligskredsen om netop det uddannelsesmæssige.

Vi ser selvfølgelig frem til den proces, vi har foran os i forbindelse med at skabe et vækstlag for tekniske og merkantile uddannelser, men synes umiddelbart, at det ser meget broget ud. Der er ingen enkle, gode løsninger på at skabe sådan et vækstlag. Det hænger jo bl.a. sammen med, at noget af det merkantile miljø er gået til Syd-dansk Universitet, at ingeniørerne har fået deres egen proces, men også at erhvervsskolerne, som udbyder de korte, videregående uddannelser, jo har deres egen identitet og deres egne meget store opgaver.

Afslutningsvis vil jeg også gerne kvittere for samarbejdet, i særdeleshed med Socialdemokraterne, men også i forligskredsen. Men jeg vil først og fremmest sige tak til sektoren for den meget, meget store tålmodighed, den har udvist, og for de fortsat konstruktive bidrag til, at lovgivningen kunne fremme de formål, som man også i sektoren synes er vigtige, nemlig at levere den bedst mulige grunduddannelse til gavn for vores velfærdssamfund.

Kl. 10.40

Formanden:

Tak til fru Margrethe Vestager. Så er det fru Pernille Vigsø Bagge som ordfører.

Pernille Vigsø Bagge (SF):

I SF er vi altid åbne over for nytænkning og udvikling på uddannelsesområdet. Der er nok at tage fat på, for der er mange problemer og udfordringer i og for den danske uddannelsesverden.

Det foreliggende lovforslag om oprettelsen af professionshøjskoler udgør tydeligvis et forsøg på at forholde sig til nogle af disse problemer, men spørgsmålet er, om det løser dem eller ej, og om det skaber nye.

Der er ikke nogen tvivl om, at lovforslaget rummer gode intentioner. Man vil styrke de pågældende uddannelsers institutionelle og økonomiske rammebetingelser ved hjælp af sammenlægninger og dermed tilvejebringe en større videns- og forskningskapacitet, der skal sikre udviklingen af nye uddannelser og en forbedret efter- og videreuddannelse.

Men det er så også her, forslagets problematiske sider begynder at vise sig. For det første sav-

nes der dokumentation for den kvalitetssøgende synergieffekt, som man tydeligvis mener vil være resultatet af professionshøjskolernes flerfaglighed. Lovforslaget bygger ikke på nogen analyse af erfaringerne med professionshøjskolernes forløbere, CVU'erne. Nogle vil jo netop mene, at erfaringerne her har været, at der ikke var tale om nogen positiv synergieffekt på uddannelserne, snarere tværtimod.

For det andet indeholder lovforslaget ikke noget konkret om, hvordan det strategiske samarbejde med universiteter og andre forskningsmiljøer, som der lægges så meget vægt på, skal foregå. Det er uklart, hvilke grundlæggende pligter og rettigheder professionshøjskolerne og universiteterne har i det her samarbejde. Lovforslaget viderefører en svaghed fra CVU-lovgivningen, hvor det netop var meget uklart, hvad der skulle lægges i begrebet forskningstilknytning.

Så er der spørgsmålet om, hvorvidt oprettelsen af professionshøjskoler vil medvirke til at løse de rekrutteringsproblemer, der plager nogle af de videregående uddannelser. Tager vi læreruddannelsen, der for tiden både lider af for lavt optag, faldende søgning og stigende frafald, så tyder erfaringerne med CVU'erne vel egentlig på, at de her centre har været med til at dræne grunduddannelsen for ressourcer. Finansieringen af den administrative opbygning og iværksættelsen af nye initiativer er bl.a. blevet hentet fra midlerne til grunduddannelsen, hvilket har betydet mindre undervisning, mindre studievejledning og større hold, som så igen har ført til et øget frafald af studerende. Vil professionshøjskolerne sætte en stopper for det? Det er svært at se, når udviklingen af nye uddannelses tilbud skal finansieres inden for højskolernes egne budgetter.

Spørgsmålet om finansiering trænger sig også på, når det gælder selve sammenlægningen. Det fremgår af lovforslaget, at de tilskud, undervisningsministeren kan yde til udgifter forbundet med sammenlægning af institutioner, kun er tilskud til opgaver varetaget af den midlertidige bestyrelse. Det vil med andre ord sige, at man formelt set anser udgifter til sammenlægning som noget, der kun kan forekomme det første halve år. Det er altså stærkt problematisk. For så vidt angår erfaringerne med CVU-dannelserne, viser det sig, at det jo ikke er tilfældet. Udgifterne forbundet med sammenlægningerne strækker sig altså langt ud over en periode på et halvt år.

Vi ser i SF en række problemer, der knytter sig til professionshøjskolernes ledelsesstruktur og organisering. Vi synes også, at der er grund til at være bekymret for de studerendes indflydelse. Lovforslaget lægger meget vægt på, at professionshøjskolerne får en organisatorisk opbygning, der sikrer opfyldelsen af de studerendes behov for et varieret lokalt udbud af uddannelses- og studiemiljøer. Spørgsmålet er, om det ikke ville være en rigtig god idé at gøre studieråd obligatoriske og dermed sikre, at de studerende kan være med til at præge deres lokale studiemiljø.

Jeg kan altså godt pege på en række uafklaretheder og problemer, som fortjener nærmere overvejelse, og som der må findes løsninger på. Indtil det er sket, stiller SF sig derfor skeptisk og afventende over for det her lovforslag.

Formanden:

Tak til fru Pernille Vigsø Bagge. Og så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil som ordfører.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Enhedslisten støttede oprindeligt og var med i det forlig, der gjorde, at CVU'erne blev dannet. Og det handler selvfølgelig om, at vi i Enhedslisten til fulde kan støtte ideen om, at man får et større samspil mellem forskellige mellemlange videregående uddannelser og naturligvis også gerne mellem andre uddannelsesniveauer.

Jeg ser gerne, at de forskellige uddannelsesretninger bliver bedre til at inddrage hinanden, også bedre, end de er i dag, efter CVU'erne er blevet oprettet, ligesom det selvfølgelig er spændende at få skabt større muligheder for de tværfaglige miljøer.

Det vil altså sige, at jeg håber på, at lovforslaget vil føre til mere samarbejde og mere tværfaglighed, og at det ville kunne kvalificere uddannelserne i forhold til i dag. Det er der brug for, og den udvikling af uddannelserne vil vi selvfølgelig bakke op i Enhedslisten.

Kl. 10.45

Det vil altså sige, at vi for så vidt er enige i kerneideen i det her forslag. Når jeg så alligevel stiller mig skeptisk over for det, er det i virkeligheden på grund af en række ting ude omkring den kerne, og det er naturligvis altid ærgerligt, når det er på grund af de ting, man ender med at måtte afvise et forslag, som man i virkeligheden i dets kerne synes kunne være en god idé. Jeg vil prøve at remse nogle af de ting op.

For det første: Regeringen skriver i bemærkningerne til forslaget, at en af ideerne er at skabe stærke uddannelsessteder, der får kraft til at markedsføre sig. Altså, alene det begreb mener jeg ikke hører hjemme i en beskrivelse af, hvad der skal foregå på uddannelsesområdet i fremtiden. Jeg reagerer selvfølgelig meget kraftigt over for det som symbol, kan man sige, men jeg gør det faktisk også indholdsmæssigt. Jeg mener ikke, at vi skal basere vores uddannelsessystem på konkurrerende enheder. Jeg mener, at vi skal basere vores uddannelsessystem på samarbejdende enheder – enheder, som hver især med hver sine brikker har det som formål i fællesskab at skabe det bedst mulige uddannelsessystem som grundlag for vores velfærdssamfund. Så jeg vender mig altså imod ideen om, at uddannelsesstederne skal konkurrere indbyrdes, og jeg synes, at det er et dårligt grundlag for at skabe det, som jo burde være kernen, når man går ind og skaber større enheder som det her, nemlig samarbejde.

Så begrundet regeringen også loven med, at der skal være lettere overgang mellem såvel niveauer som fagområder, og det bunder jo i nogle retningslinjer fra de europæiske undervisningsministre, som er blevet enige om, at uddannelserne netop skal trindeles og modulariseres. Og i bund og grund kan man sige, at det giver meget mening at skæve til, hvad der foregår på den internationale scene, når man laver uddannelse, men jeg synes, at man skal holde fast i, at det væsentligste, når man laver lovgivning omkring uddannelse, er, at man får skabt de bedst tænkelige uddannelser.

Der vil jeg sige, at jeg synes, at der er store problemer forbundet med de mange afstigningstrin, og jeg synes, at man skulle gøre lidt mere ud af at forbedre uddannelserne i stedet for at skabe muligheder for at lave halve uddannelser, for det er jo reelt det, man kommer til med de her afstigningstrin. Det er en diskussion, vi også har haft i forbindelse med udviklingen af de tekniske skoler, og jeg synes ikke, at det bliver mindre problematisk af, at man viderefører ideen om afstigningstrin til de mellemlange videregående uddannelser.

Den sidste ting, jeg vil ind på, er det, der handler om ledelsen, og det var også det, der var vores problem, da man gik ind og reviderede loven om CVU. Vi mener, at der kommer mindre demokrati, når den her lov vedtages, og det gør selvfølgelig, at vi ikke er så begejstrede for den, som vi kunne have været, hvis man var gået i en anden retning. Der er i lovforslaget

skitseret flere rådgivende organer – uddannelsesudvalg, repræsentantskab og studieråd – men det er rektors afgørelse, om der skal ned-sættes rådgivende organer. Det synes vi ikke er godt nok, og vi synes i det hele taget ikke, at det er godt nok, at de lokale organer kun skal være rådgivende, hvis de i bedste fald bliver oprettet. Derved får de midlertidige bestyrelser såvel som de nye professionshøjskolebestyrelser mere magt end i dag.

Bestyrelsen skal så fuldstændig efter forbillende fra alle mulige andre uddannelser have eksternt flertal og skal bestå af 10-15 personer. Og der vil så være to lærerrepræsentanter og to repræsentanter for de studerende. Og der havde vi i Enhedslisten altså gerne set, at der var flere repræsentanter for medarbejdere og studerende, for med den her konstruktion, som regeringen lægger op til, vil det altså være fuldstændig udelukket, at alle uddannelsesinstitutioner under professionshøjskolen bliver repræsenteret i bestyrelsen. Og det mener vi ødelægger noget af det fundament, der ellers kunne være for et godt og frugtbart samarbejde de forskellige faglige miljøer imellem, og selvfølgelig har det naturligvis en forstærkende effekt i begyndelsen, hvor de her faglige miljøer i højere grad end i dag skal samarbejde med hinanden.

Det vil i realiteten betyde, at bestyrelsen skal tage stilling til spørgsmål om uddannelse, som de ikke har nogen som helst forudsætning for eller indsigt i. Den slags kan man selvfølgelig til-lære sig, men jeg synes sådan set også, belært af de erfaringer, der er med at forhandle forskellige uddannelser som ordfører på Undervisningsministeriets område, at man naturligt har større indsigt i de uddannelser, man selv har gået på. Selv om man kan tilegne sig enorm stor viden om alle mulige andre uddannelser, er der kvalitativ forskel på, om man sidder i en kreds af mennesker, som alle sammen har gået i gymnasiet, og laver en gymnasierreform, eller om man sidder i den samme kreds af mennesker og for-handler en teknisk skolereform. Altså, den praksisviden, de fleste af os har, og den historie, vi kan fortælle om egne uddannelser, når man tager de ældste medlemmer af kredsen og de yngste medlemmer af kredsen, er væsentlig mere massiv end den, vi kan, når vi taler om de tekniske skoler. Det er et selvstændigt problem, synes jeg, i kredsen af ordførere, at vi ikke repræsenterer samfundet som sådan.

Det problem trækker man så ind i de her bestyrelser, altså det problem, at der kun vil være to lærerrepræsentanter og kun to studenterrepræsentanter, med det resultat, at de repræsentanter ikke har hands on i forhold til de uddannelser, som de skal sidde og have en viden om. Det synes vi i Enhedslisten er problematisk, og de ting tilsammen gør, at vi desværre ikke kan støtte forslaget, selv om vi egentlig synes, at bevægelsen er god nok.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Indledningsvis vil jeg bare sige en enkelt ting til ordførerens analyse. Jeg er ikke sikker på, at det forholder sig sådan i forholdet mellem tekniske og gymnasiale uddannelser, at det kun er en afspejling af ordførernes baggrund. Det kan også være en afspejling af – for så vidt angår de tekniske uddannelser – at så er det meste aftalt med parterne på forhånd, og det gør, at de godt kan forekomme meget glatte politisk og svære at komme ind til, fordi der er så meget, der er partsaftalt.

Jeg tror ikke, jeg på nogen måde kan ændre ordførerens synspunkt, for så vidt angår det demokratiske og det ledelsesmæssige, og jeg kan sådan set også godt følge nogle af ræsonnementerne. Jeg vil bare lige sige det ene, at det godt kan være, at markedsføring er et dårligt valgt ord, men er ordføreren ikke enig i, at det er vigtigt for uddannelserne at være synlige i en kompleks samfunds konstruktion som vores, hvor der er så utrolig meget, der konkurrerer om opmærksomheden? For jeg synes forslaget balancerer i den forstand, at professionshøjskolerne ikke bliver beskrevet som konkurrenter til universiteterne, men som noget, der er med til at komplementere vores uddannelsessystem, sådan at der er mange forskellige ting, man kan uddanne sig til, og at det derfor er vigtigt for uddannelserne at være synlige i den svære valgproces, som unge står med med hensyn til, hvad de så skal bruge deres adgangsgivende eksamen til.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg ville sådan set ikke have noget problem med, at man havde brugt ordet synlig. Vi har diskuteret symbolpolitik, inden vi kom herind i dag, og der ligger en masse symboler i ordet markeds-gørelse, og det var også derfor, jeg nævnte ordet symboler i min ordførertale, men der ligger jo

også nogle ting bag ved det. Og jeg synes, at det, der ligger bag ved det i den her tid, når uddannelserne bliver forandret, er, at man markedsfører uddannelserne. Og det handler jo både om den ledelsesstil, man har, og det handler også om, at man f.eks. går ind og bruger meget store, synes jeg, i forhold til hvad der mangler af ressourcer, penge på at markedsføre sig.

Og jeg vil sige, at synlighed er fint nok, men ikke når det knyttes sammen med en konkurrence. Man kan sådan set også godt sige markedsføring for min skyld, vi skal ikke lade den der symbolverden være styrende for det her. Hvis det var sådan, at der ikke blev lagt op til en konkurrencesituation de forskellige steder imellem, hvis der ikke blev lagt op til en situation, hvor der også internt i professionshøjskolen ville opstå en situation, hvor de centrale store steder ville udkonkurrere de små landsteder, ganske simpelt fordi det ikke er rentabelt – bare for at fortsætte i den sproglige verden, som lægges ned over uddannelsesverdenen – jamen så ville markedsføringsbegrebet ikke få alt til at stritte på mig.

Problemet er, at det bliver sat ind i en sammenhæng, hvor det har nogle reelle konsekvenser for, hvorledes uddannelsessystemet er skruet sammen i det her samfund og også i den her sammenhæng. En af tingene er jo, at man f.eks. ledelsesmæssigt lægger mere vægt på, at der kommer eksterne parter ind, end man lægger vægt på, at studenter og medarbejdere bliver repræsenteret på en måde, så de faktisk har forstand på den uddannelse, de skal gå ind og sige noget om.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu vil det være min prognose, men vi har forskellige forhåbninger til, at professionshøjskolerne vil indrette sig sådan, at de, der har forstand på uddannelse, også vil være dem, der kommer til at tilrettelægge dem konkret, og at bestyrelsen vil lave nogle mere rammebetonede og principielle retningslinjer på professionshøjskolen.

Hvis vi nu er enige om, at det ikke er ordet markedsføring, der er problemet, så synes jeg også, man må se, at der er to ting, som er vigtige i det her lovforslag: Det ene er jo, at en del af den nuværende konkurrence mellem f.eks. lærerseminarier ophæves, fordi man bliver en del af en fælles økonomi, en fælles ledelse og en fælles identitet som professionshøjskole. Og det tror

jeg da godt der er nogle liberalister, som kunne have noget imod, fordi der faktisk bliver mindre konkurrence i forhold til udbuddet.

Og når det er interessant, er det jo, fordi det samtidig er gjort til et succeskriterium for professionshøjskolen at kunne uddannelsesbetjene en meget stor region, sådan at selv om der er en større søgning til nogle centralt beliggende uddannelsessteder, så kan de ikke nøjes med at sige: Fedt, vi er hjemme, men at det også er en del af succeskriteriet, at der udbydes højt kvalificeret uddannelse der, hvor søgningen er mindre – alene af den grund, at der bor færre mennesker.

Jeg tror, det kunne være interessant for ordføreren at gå ind i en nærmere drøftelse af det i udvalgsarbejdet for netop at betone, hvad det er for nogle ting, også i forhold til så senere at sørge for, at der er en økonomimodel, der understøtter det formål, som er lagt op, hvor man kan sige, at konkurrencen faktisk bliver mindre, end den er i dag. For vi kan jo se på nogle af markedsføringsbudgetterne, hvis man så skal sige det, at de har haft en stigende tendens, selv om det stadig væk er relativt små beløb, der samlet set bruges på dem.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jamen jeg synes i virkeligheden, at fru Margrethe Vestager rammer meget godt, hvad det er, der har været vores dilemma. Fordi kernen i det her er vi jo, som jeg sagde, enige i. Ideen om, netop fordi der skabes samarbejde i stedet for konkurrence på et langt stræk, er jo det, der er i kernen i det her. I kernen af det her er, at man har et ønske om at skabe nogle stærkere faglige miljøer, at man har et ønske om større tværfaglighed, og at man – i gåseøjne – tvinger institutionerne til at have et samarbejdende led. Det var også det, man gjorde ved CVU'erne og grunden til, at Enhedslisten oprindeligt støttede det.

Kl. 10.55

Så man kan sige, at den del af det synes jeg er fint. Og når jeg så nævner de problematikker, som gør, at vi afviser forslaget, er det jo det, der lægger sig uden om kernen, og en af de ting er, at man lægger vægt på, at man gør det her, fordi uddannelsesstederne så får kraft til at markedsføre sig – efter min bedste overbevisning en fuldstændig ligegyldig sætning, når vi diskuterer uddannelse. Og det er jo ikke, fordi jeg ikke synes, der skal være synlighed. Det ville jo være frygteligt, hvis vi ikke havde ordentlig vejledning i det her samfund, der satte de unge i stand

til at finde ud af, hvilket uddannelsesvalg de skulle træffe. Men det er altså vejledning, det er ikke reklamesøjler.

Så det er simpelt hen et spørgsmål om, at jeg mener, at den kerne er pakket ind i nogle ting, som i nogle tilfælde kan justeres og diskuteres og forhandles, men som i andre tilfælde er fuldstændig uspiselige for Enhedslisten.

Formanden:

Tak til fru Pernille Rosenkrantz-Theil. Og så er det undervisningsministeren.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Hvis vi skal opfylde visionen om, at 95 pct. af alle unge skal have en uddannelse, og at 50 pct. skal have en videregående uddannelse, så er det nødvendigt at skabe et nyt vækstlag i undervisningssektoren, for ellers kan målsætningen jo kun opfyldes ved, at der strømmer endnu flere ind på universiteterne, hvor beskæftigelsesgraden jo ikke er den allerbedste på en række studier.

Derfor er det vigtigt at få skabt et vækstlag på mellemuddannelsesområdet, der, hvor vi har de praksisorienterede uddannelser, som udformes i tæt samarbejde med arbejdsstederne, og hvor beskæftigelsesgraden derfor er høj. Det er visionen bag skabelsen af disse syv professionshøjskoler. De skal være vækstlag. De skal ikke selv have forskning, men de skal bygge på forskning. De skal have bevillinger til udvikling og til samarbejde med forskningsinstitutioner, de skal ikke selv forske. Der er sat penge af til det.

Med skabelsen af syv professionshøjskoler, som tilfældigvis er et antal, der svarer til de syv universiteter, vi nu har, så vil forskningsstederne få nogle ligeværdige og stærke samarbejdspartnere, sådan at forbindelsen mellem de to kan blive så tæt som muligt.

Vi har jo fået kritik i analyserapporter bl.a. fra OECD gående ud på, at vi har fin forskning på en række områder, men vi er ikke særlig gode til at anvende den. Og især i undervisningssektoren har vi fået kritik for, at vi ikke i tilstrækkelig grad anvender den udmærkede forskning, vi har. Det skal der nu rettes op på. Og jeg er sikker på, at der er de samme gevinster at hente f.eks. på sygeplejerskeuddannelsen.

Men det er jo en del af visionen, at professionshøjskolerne, som til en start i hovedsagen vil være rettet mod den offentlige sektor, gradvis i stigende omfang skal rette sig mod den private sektor.

Ni udvalgte er nedsat for at få skabt nye uddannelser, som fortrinsvis retter sig mod den private sektor. En række initiativer er i gang inden for finansområdet, it-området, forvaltningsområdet, og andre områder kunne nævnes. Visionen er, at der vokser nye uddannelser op ved siden af de meget velkendte, som dominerer mellemuddannelsesbilledet i dag.

Det er en stor og vigtig sag for dansk uddannelsespolitik, en stor og vigtig sag for arbejdskraftforsyningen i Danmark. Og hvis vi kan bære den stærke, stolte tradition fra erhvervsuddannelsesområdet – traditionen for praksisorienterede uddannelser – med op i de korte og mellemlange videregående uddannelser og få så solide partnerskaber med den private sektor, med de offentlige institutioner, at vi kan få en stærk praksisorientering, så vil det være noget, som landet vil få utrolig gavn af i fremtiden, og så vil man komme og besøge de danske professionshøjskoler på samme måde, som man i dag kommer og besøger de danske erhvervsskoler og undrende spørger: Hvordan gør I? Jamen vekseluddannelserne lykkes i kraft af partnerskaber, i kraft af medejerskab hos både arbejdsgivere og lønmodtagere. Vi må kunne gøre noget lignende på mellemuddannelsens område i tilsvarende partnerskaber.

Kl. 11.00

I betragtning af sagens vigtighed og dens omfang og i betragtning af, hvor mange institutioner, bestyrelser og ledelser og lærerværelser, som er involveret, tror jeg, at den lange proces, som bl.a. fru Christine Antorini dvælede ved, har været både nødvendig og frugtbar.

Efter at vi blev enige, har der jo været en meget konstruktiv ro på området. Nu kender man de rammer, som vi har aftalt, og der foregår rigtig meget i øjeblikket i retning af at realisere eller i hvert fald forberede realiseringen af de visioner, som vi nu har udstukket rammerne for.

Der er mange, der skal takkes. Jeg vil godt tage embedsmændene med i takken. De har sidet eftermiddage og aftener og lavet papirer om natten, og det har ikke været lige let at fange, hvad det var, vi havde bedt om, og hvad det var, vi kunne enes om.

Men nu står vi der, og nu mangler vi så det tekniske og især det merkantile område. Vi har haft en høring, og da jeg lyttede til den høring, havde jeg i bagehovedet nogle af de elementer, som vi allerede har drøftet, før vi aftalte høringen, og jeg synes ikke, det er så helt forkert, det, vi var inde på. Jeg tror ikke, vi skal starte forfra,

når vi nu skal drage konsekvenserne af høringen.

De tekniske uddannelser fik en frist. Jeg tror ikke, at fristen vil blive udnyttet fuldt ud, for hvis man alligevel skal et eller andet, kan det ofte være en fordel at gøre det med det samme. Den samme tendens tror jeg vi vil se, når det gælder det merkantile område, og det er ikke bare noget, jeg tror, det er noget, jeg har en begrundet fornemmelse af, nemlig at der hurtigt kan ske noget rundt omkring, hvor man finder sammen, altså med andre ord hvor nogle stærke erhvervsskoler melder sig til et samarbejde og bliver vel modtaget.

Når bestyrelserne skal dannes, er der mulighed for, at ministeren kan udpege fire, og det er alene for at undgå problemer, som er helt utilsigtede. Lad os nu sige, vi har en kæmpe stor CVU, som for længst er dannet, og så kommer der nogle bittesmå og slutter sig til. Hvis ikke vi har mulighed for at supplere bestyrelsen, så risikerer vi en fuldstændig skæv sammensætning. Det er derfor, der skal være fire. De fire skal også medvirke til at sikre, at den private sektor føler sig repræsenteret. Det er jo den, som bl.a. skal medvirke til, at det bliver et ægte vækstlag også for uddannelser sigtende mod den private sektor.

Jeg er helt enig med de mange ordførere, som har talt om professionshøjskolernes ansvar for regional uddannelsesdækning. Det blev ikke mindst rejst af hr. Martin Henriksen, men vi var jo alle enige om, at her bliver der altså en forskel på professionshøjskoler og på universiteter. Der er på universiteterne det forhold, at de er forskningsbaserede og forskningen ikke må spredes. Professionshøjskolerne er i deres fødsel spredte, og vi har ikke til hensigt, at disse uddannelser skal være mindre spredte. Vi vil jo tværtimod gerne rekruttere flere, og det gør man jo ikke ved, at man tømmer dele af landet for uddannelses tilbud. Derfor får professionshøjskolerne en helt særlig forpligtelse til at uddannelsesdække også de tyndere befolkede områder fjernt fra universitetsbyerne. Det siger sig selv, at de økonomiske tilskudsmekanismer skal opfylde det ønske, som vi her har aftalt. Det vender vi tilbage til.

Kl. 11.05

Jeg vil gerne takke for en række meget konstruktive ordførertaler. Jeg er enig i næsten alt, hvad der blev sagt. Når jeg ikke svarer på fru Pernille Rosenkrantz-Theils indlæg, så er det,

fordi jeg egentlig synes, at fru Margrethe Vestager svarede udmærket.

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger til ministeren, først fra fru Christine Antorini.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Jeg vil gerne bede om, at ministeren uddyber lidt, hvilken rolle og hvilke udviklingsmuligheder de eksisterende professionsuddannelser skal have i de nye professionshøjskoler. For jeg har lagt mærke til, at både ministeren og ordførerne fra V og K som oftest fremhæver de nye muligheder, der er for at dreje professionshøjskolerne, sådan at de i højere grad kan udvikle uddannelser rettet mod den private sektor, herunder inden for det teknisk-merkantile område.

Men nu er det jo faktisk sådan, at der er en række meget store og set med Socialdemokraternes øjne fantastisk vigtige uddannelser i de nye professionshøjskoler, lærere, pædagoger, socialrådgivere osv. Vil ministeren sætte et par ord på, hvordan ministeren ser, at disse uddannelser får lov til at udfolde sig bedre i de nye professionshøjskoler?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det er jeg fuldstændig enig i. I en situation, hvor vi kan se, at vi muligvis kommer til at mangle sygeplejersker og lærere og måske senere også pædagoger, ville det jo være helt ejendommeligt, hvis man nedprioriterede det område. Formålet er jo, at vi skal få flere unge til at tage en videregående uddannelse, og derfor skal indgangsporten til en professionshøjskole rumme flere tilbud end i dag, sådan at flere får lyst til at gå ind ad den port. Vi skal have flere til at melde sig både til de eksisterende mellemuddannelser og også til de nye.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Jeg vil lige dvæle lidt ved, at ministeren flere gange har nævnt, at det er udviklingen af det teknisk-merkantile område, der så står for, og det er det, som professionshøjskolernes profil skal udbredes med.

Hvordan kan det være, at ministeren så inden for meget nyere tid har besluttet, at de to eneste merkantile miljøer, der var, og som havde en professionsvej, nemlig Slagelse og Herning, skal

indgå i hver deres universitetssamarbejde henholdsvis med Syddansk Universitet og Aarhus Universitet? Hvorfor tillod ministeren det, hvis man i øvrigt har et ønske om, at der skal være professionsuddannelser inden for det merkantile område på professionshøjskolerne?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det er et rigtig godt spørgsmål. Enhver minister, der tiltræder, må vedgå arv og gæld, og dermed bebrejder jeg hverken min forgænger eller andre noget. Sagen er jo, at denne tankegang er født i forbindelse med arbejdet, der ledte frem til Globaliseringsrådets drøftelser. Det var der, vi i regeringen udformede denne nye strategi, hvor vi netop i lyset af det, som fru Christine Antorini peger på, besluttede, at nu ville vi skabe et attraktivt alternativ til universitetsfusioner for mellemuddannelserne rundt omkring i landet.

Så det var netop bekymringen over det, der skete i Herning og Slagelse, som gjorde, at vi ville skabe et alternativt vækstlag. Og måske gør vi det så godt, at Slagelse og Herning får lyst til at være med. Det vil jeg da håbe.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu er processen i Herning og Slagelse jo sanktioneret af regeringen. Det synes jeg lige skal med i det samlede billede. Men det er så en anden sag.

Jeg vil godt spørge til ministerens forventning til professionshøjskolerens organisering. Noget af det, vi har diskuteret meget, og som fru Pernille Rosenkrantz-Theil også rejste, nemlig hele spørgsmålet om studerendes og medarbejders indflydelse på, hvordan professionshøjskolen udvikler sig, hænger jo sammen med, at de fleste professionshøjskoler vil have en meget stor faglig spændvidde.

Det gælder også, selv om man udbyder uddannelser, som vi kender i dag, for der er meget stor spændvidde fra socialrådgiver over lærer til fysioterapeut eller sygeplejerske. Derfor synes jeg, det er vigtigt nu, hvor vi har forhandlingen i dag, at ministeren tilkendegiver, hvad der er ministerens holdning til, hvordan man får det til at fungere på en måde, sådan at man får en faglighed ind i tilrettelæggelsen af uddannelserne, og det ikke bare bliver en måske økonomisk orienteret bestyrelse i toppen af professionshøjskolen, der skal forholde sig til noget, som er fagligt me-

get komplekst, og som har en meget stor spændvidde.

Kl. 11.10

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det bliver jo uden tvivl en kombination af et ledelsesorgan, der minder om universitetsbestyrelser, og som skal have en meget almen forankring i samfundet, og så rådgivende organer omkring de enkelte uddannelser. Det bliver en kombination, sådan som vi jo også har talt om under forhandlingerne.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Måske kan jeg så lokke ministeren til at udtrykke en holdning om, hvad der ville være hensigtsmæssigt, for jeg ved fra andre områder, at ministeren lægger meget stor vægt på netop faglighed og indsigt i, hvad det egentlig er, man har med at gøre. Derfor synes jeg også, det ville være fint, hvis ministeren en dag ville tilkendegive, at man fra regeringens side finder, at det er af betydning at skabe en organisation, hvor de, der faktisk er fagets udøvere, også har indflydelse på, hvordan der undervises i faget, og hvordan faget udvikler sig i forhold til de behov, man ser rundt omkring, og i forhold til de forbindelser, man har til universitetsmiljøerne rundt omkring.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan stort set tilslutte mig formuleringen, som den var her, og som det også blev formuleret i svaret til fru Pernille Rosenkrantz-Theil. Derudover vil jeg henvise til det, vi har aftalt. Jeg vil helst ikke lægge noget til eller trække noget fra. Vi skal jo forhandle disse ting.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes, at debatten nogle gange kommer til at handle lige lovlig meget om de uddannelser, der er rettet mod det offentlige. Det er ikke, fordi de ikke er vigtige, men det er også helt afgørende at sætte fokus på, at erhvervsuddannelserne på erhvervsskolerne og erhvervsakademierne kan se sig selv i det her.

Der synes jeg da det ville være rimeligt ikke mindst set i forlængelse af de mange spørgsmål og indlæg, der har været her, at ministeren også ligesom understreger, at det selvfølgelig er fuld-

stændig afgørende, i hvert fald for regeringen – det ved jeg at nogle i regeringen synes er meget afgørende – at vi får en proces, hvor vi kan være helt sikre på, at erhvervsskolerne og erhvervsakademierne kan se sig selv i det, og at vi ikke bare sådan i huj og hast tvinger dem til at fusionere ind i de her professionshøjskoler, hvis ikke det er til gavn for erhvervsskolesektoren.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er fuldstændig enig i, at vi hverken skal drive erhvervsskolerne med pisk eller tvang. Jeg tror, det bliver attraktivt for nogle af de store erhvervsskoler/erhvervsakademier at være med i professionshøjskolerne og der være vækstlag for merkantile mellemuddannelser. Så jeg tror ikke, vi behøver at tvinge nogen, men vilkårene for det partnerskab eller den fusion, eller hvad vi nu aftaler, skal jo være sådan, at de respekterer det partsstyre, der er i erhvervsskolerne i øvrigt.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil gerne kvittere for ministerens svar, også det om partsstyre. Der er nogle forskelligheder, man skal tage hensyn til, men mener ministeren ikke, at det umiddelbart ville være meget drastisk at sige, at de her erhvervsskoler/erhvervsakademier sådan uden videre skal fusioneres ind i professionshøjskolerne, hvis der altså er en vis modstand imod det? Det kunne vi bl.a. høre på de høringsvar, vi fik, så måske skal man på det her område have en mere blød indgangsvinkel til det end den, at det hele bare pr. definition er godt, jo større det er, sådan at vi giver sektoren tid til at udvikle de uddannelser, som de rent faktisk gerne vil have. Med tiden kan de så måske indgå i en professionshøjskole, hvis der er et fagligt perspektiv i det, for erhvervsskolesektoren har måske ikke lige så meget tilfælles med en pædagog og en lærer – sådan lige umiddelbart i hvert fald.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Hvis blødheden består i, at vi opstiller flere måder, hvorpå tekniske og merkantile uddannelser kan samarbejde med de øvrige mellemuddannelser, så er jeg med på det. Jeg sagde også i mit første indlæg, at jeg ikke regnede med, at vi skal bruge hverken pisk eller tvang.

Formanden:

Tak til undervisningsministeren. Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører i anden runde.

Kl. 11.15

Margrethe Vestager (RV):

Når jeg vælger at tage ordet i anden runde, er det, fordi en del af vores debat i dag har udviklet sig til at være en debat, som rækker ud over det lovforslag, vi faktisk behandler, nemlig en debat om det, som fru Christine Antorini og jeg i vores fælles brev i december kaldte for anden fase, altså det, der kommer nu, og som handler om at skabe vækstlag. Og derfor synes jeg, det er vigtigt at pointere den kompleksitet, der er i den forhandling, vi har foran os.

Det Radikale Venstre er sådan set fuldstændig enig i, at der kan være et behov for at udvikle nye uddannelser, som er rettet mod et andet arbejdsmarked end det arbejdsmarked, som CVU'er retter sig imod. Så må man lige huske, at CVU'erne i dag – for et CVU's vedkommende i hvert fald – udbyder ingeniøruddannelser, og derfor er det ikke en fuldstændig fremmed fugl.

Men det er ikke mange dage siden, at vi førstebestemte et meget vidtgående og meget stort lovforslag om erhvervsuddannelserne. Folketingets flertal og vi alle sammen – det tror jeg meget tydede på – kom til at støtte forslaget om erhvervsuddannelserne. Erhvervsuddannelserne har deres egne udfordringer, deres egne profiler, deres eget styringssystem, deres eget meget store arbejde med at få flere til at gennemføre en ungdomsuddannelse, standse frafaldet, øge fagligheden, fortsat udvikle sig med hensyn til undervisningsmetoder og eksamensformer, varetage forholdet til parterne og det erhvervsliv, som man er helt afhængig af i en vækstuddannelses-situation. Derfor er det meget vigtigt for Det Radikale Venstre, at erhvervsuddannelserne får lov til at koncentrere sig om den meget store, vigtige opgave, samtidig med at vi så kan skabe et vækstlag.

Derfor er det ikke så enkelt, på hvilken måde man kan skabe det vækstlag, så længe man taler om meget faste modeller. Vi er i hvert fald i Det Radikale Venstre optaget af at lave modeller, som ikke skaber skarpe skel mellem en type af uddannelser og en anden type af uddannelser, men som på den anden side heller ikke gør, at vi får nogle ungdomsuddannelser sat i en situation, hvor fokus i virkeligheden bliver mod at udvikle nye uddannelser på et andet niveau, når det er så tydeligt, at de tekniske og de merkanti-

le ungdomsuddannelser har brug for et ledelsesmæssigt fokus og en fortsættelse af den store indsats, som skolerne har gjort de sidste mange år.

Det er blot for at pointere, at vi har en forventning om; at det kommende forhandlingsforløb kommer til at være meget åbent over for, hvilke løsningsmodeller der er. Jeg synes også, det er det, vi hører i dag. Vi har dermed heller ikke nogen forventning om, at det kan løses i løbet af en ganske kort proces, og derfor håber vi også, at vi kan have en fokuseret proces i forhold til at få vedtaget lovforslaget om professionshøjskolerne, sådan at man i den del af sektoren kan komme i gang med at organisere sig efter det foreliggende.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 189: Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Dagtilbud i frie grundskoler).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 14/3 2007).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tina Nedergaard (V):

Efter en meget opmuntrende og spændende debat om etablering af professionshøjskolerne går vi nu over til et lidt andet område, nemlig friskolernes mulighed for at etablere dagtilbud til børn fra 3 år og op til skolealderen.

Kort sagt går lovforslaget ud på, at friskolerne frit vil kunne etablere dagtilbud med fælles

ledelse, sådan at man kan drage fordel af de synergieffekter, der foregår mellem skolen og dagtilbuddet. Fællesskabet kan bl.a. udnyttes til at forberede den indskoling, som jo ligger forude for ethvert barn, der starter i dagtilbud.

Det er kort sagt et godt forslag, som giver friskolerne nogle øgede muligheder for at planlægge og give forældrene nogle gode tilbud.

Venstre støtter forslaget, som jo også er blevet meget vel modtaget i friskolekredse, hvor man udtrykker stor tilfredshed med lovforslaget. Ikke desto mindre er der et lille ønske fra friskoleverdenen om, at man eventuelt også ville kunne omfatte 2½-årige børn i denne lovgivning. Det er vi i Venstre åbne over for at drøfte og se på i udvalgsarbejdet. Men kort sagt er det et lovforslag, som giver nogle gode muligheder for friskolerne, og vi støtter det.

Formanden:

Tak til fru Tina Nedergaard. Så er det fru Christine Antorini om ordfører.

Christine Antorini (S):

Vi har i Socialdemokratiet prøvet at greje, hvad det her lovforslag egentlig går ud på, og vi er faktisk lidt i tvivl. Det element, som den tidligere ordfører, fru Tina Nedergaard, fremhævede, er jo faktisk ikke en del af selve lovændringen. Det er jo i bemærkningerne, at der bliver henvist til den aftale, der er indgået mellem regeringen og KL, om muligheden for, at daginstitutioner og skole kan samarbejde, og som jo kan give mening i tilfælde med en meget lille skole og en meget lille daginstitution.

KL 11.20

For at tage den bemærkning først, selv om det ikke er en del af lovændringen, er det f.eks. en af de ting, som vi Socialdemokrater gerne vil undersøge nærmere i udvalgsarbejdet. For et er, at det kan være fornuftigt i nogle helt særlige situationer, men derfra og til at åbne generelt for, at det er en mægtig god idé at lave fælles ledelse på store skoler, store daginstitutioner, er vi ikke sikre på er en god idé.

Med hensyn til selve den ændring, der er i lovforslaget, handler den jo om, at man i dagtilbudsloven, som er blevet behandlet i et andet regi end her i Uddannelsesudvalget, har samlet en række love. Det er en række love, som regeringen i øvrigt har gennemført med et snævert flertal sammen med Dansk Folkeparti, og som Socialdemokraterne ikke har støttet. Det er også grunden til, at Socialdemokraterne ikke har støt-